



**Vergadering: Genderinclusieve
voorzieningen (NL)**

ISCP: stap 5 - Interactieve vergadering: genderinclusieve voorzieningen

Doelen

- ☁ De school bekijkt de school voorzieningen en hoe inclusief die zijn.
- ☁ De organisatie verleent ondersteuning en informatie over hoe de school hun voorzieningen gender inclusief kan maken.

Duur

2,5 - 3 uur.

Opmerking: dit script heeft als doel om een gesprek te starten en de school te laten reflecteren op hun huidige beleid en voorzieningen. Het is belangrijk om te onthouden dat verandering een proces is, en tijd kost. Het is aan te raden om na de eerste interactieve meeting, een follow-up te organiseren. Deze check-in dient er dan voor om te zien hoe de implementatie verloopt en of er nog extra begeleiding nodig is.

Gevraagde aanwezigen

School

- ☁ Werkgroep

Om tot een gedragen beleid te komen is het essentieel dat het geschreven zal worden door een werkgroep binnen de school. Idealiter is het dezelfde werkgroep die ook het School's Out traject opvolgt, eventueel met extra leden. Het is noodzakelijk dat deze tijdelijke werkgroep een mandaat heeft van de directie. Voordat je start moet er duidelijkheid zijn over de bevoegdheden van deze werkgroep.

Trans, non-binaire, genderdiversie en leerlingen/leerkrachten met een interseks variatie moeten niet verplicht worden om deel te nemen aan de vergadering, aangezien dit gevoelig kan liggen als er sprake is van een vijandige houding. Als deze leerlingen en/of leerkrachten vrijwillig en/of anoniem willen deelnemen, dan is het gewenst dat de school voorziet in mogelijkheden om dit te kunnen doen.



LGBTI-rechten organisatie

- ☁ Moderator
- ☁ Verslagnemer

Opmerking: Het is aangewezen dat de deelnemers op voorhand al kennis hebben over het trans¹- en intersekse thema. Geef indien nodig op voorhand de vorming “Trans en intersekse 101”. Indien dit niet mogelijk is, vraag dan of de deelnemers zelfstandig de e-learning LGBTI 101 door te nemen.

¹ Trans wordt in dit document gebruikt als overkoepelende term, om te verwijzen naar mensen die zich niet identificeren als cisgender, in het bijzonder personen die zich identificeren als trans, niet-binaire, genderdivers en genderqueer



SCRIPT

Introductieronde + uitleg (10 minuten)

- ☁ Naam, functie en voornaamwoorden.
- ☁ Overloop de doelstelling van de bijeenkomst en het verloop van de vergadering.

Opmerking: De behoeften van trans- en intersekse-leerlingen zullen verschillen. Houd in gedachten dat een intersekse variatie, in tegenstelling tot trans, een vorm van lichamelijke diversiteit is, eerder dan een seksuele geaardheid of genderidentiteit. Intersekse personen ontdekken hun intersekse variatie meestal wanneer hun ouders of arts hen dit vertellen. Dit is een andere ervaring dan het LGB (*lesbian, gay, bisexual*) concept van 'coming out' aan familie en vrienden. De meeste intersekse personen identificeren zich als vrouw of man, terwijl sommigen zich noch uitsluitend als vrouw noch uitsluitend als man identificeren. Dit betekent dat de problemen in verband met genderidentiteit en genderexpressie waarmee leerlingen op school worden geconfronteerd, ook voor intersekse-leerlingen gelden.

Werkpunten voor trans- en intersekse inclusieve voorzieningen op school

Opmerking: Zijn de verzorgers van de leerlingen ondersteunend? Als dit niet het geval is, kan dit een extra strijd op school betekenen. Als de ouders of verzorgers de leerling niet steunen, betekent dit echter niet dat de school de leerling niet kan steunen. Een moeilijke thuissituatie maakt het des te belangrijker dat een school een veilige en ondersteunende omgeving biedt. De rechten van het kind artikel 2.1 kan helpen als ouders vragen hebben over de ondersteunende rol van de school.

Naamsverandering

In sommige gevallen kiest een leerling een nieuwe naam die meer aansluit bij de genderidentiteit. Soms is dit een officiële naamsverandering, maar de verandering van de roepnaam is voor veel jongeren laagdrempeliger en een logische eerste stap. Je kan als school hierop anticiperen door een verandering van de roepnaam toe te laten, door de naam aan te passen op de leerlingenkaart, het online leerplatform en de klassenlijsten.

Op officiële documenten zoals bijvoorbeeld een diploma ben je als school wel verplicht om de naam op de identiteitskaart te volgen.

- ☁ Is een naamsverandering mogelijk op school?
- ☁ Waar kan een leerling een gesprek aanvragen over een mogelijke naamsverandering?
- ☁ Welke (mogelijke) hindernissen zijn er?



- ☁ Hoe kunnen we (bestaande) hindernissen wegnemen?

Sanitaire voorzieningen

Voor sommige trans en/of intersekse leerlingen is het niet evident om naar het door hen gewenste toilet te gaan, doordat deze vaak binair opgedeeld zijn in mannen- of vrouwen toiletten. Er zijn verschillende oplossingen te bedenken die het voor leerlingen gemakkelijker maakt om veilig naar het toilet te gaan.

Voordat je mogelijke aanpassingen bespreekt, stel de volgende vraag aan de groep:

- ☁ Waar kan een leerling een gesprek aanvragen over gewenst toiletgebruik? En hoe duidelijk is het voor leerlingen dat deze persoon er ook is om over trans en/of intersekse gerelateerde onderwerpen te praten?

(Instructie voor de begeleider: Als blijkt dat er geen vertrouwenspersoon is, laat de werkgroep hier kort over nadenken of dit anders kan, en agendeer het op een later moment. De hoofdfocus van deze bijeenkomst ligt immers op inclusieve voorzieningen.)

Niet alle trans en/of intersekse leerlingen hebben dezelfde noden. Maatwerk en het voeren van gesprekken zijn daarom noodzakelijk. Om de drempel te verlagen kan het raadzaam zijn om toch al enkele aanpassingen te doen. Voor sommige non-binaire en/of intersekse leerlingen zijn zowel het jongens- als het meisjestoilet geen veilige optie. In dat geval kunnen genderinclusieve toiletten een optie zijn.

- ☁ Wat is het huidige beleid rond toiletgebruik op school?
- ☁ Kunnen leerlingen nu al kiezen naar welk toilet ze willen gaan, ongeacht het geboortegeslacht?
- ☁ Kunnen leerlingen tijdens de lessen naar het toilet? Dit kan voor sommige leerlingen een veilige tussenstap zijn om naar het gewenst toilet te gaan zonder dat het te druk is.
- ☁ Is er de mogelijkheid om een toiletblok gender inclusief te maken?
- ☁ Welke aanpassingen kunnen wij als school doorvoeren?
- ☁ Welke mogelijke hindernissen zijn er?
- ☁ Hoe kunnen we mogelijke hindernissen wegnemen?
- ☁ Hoe communiceren we deze veranderingen binnen het schoolteam en waar kan men terecht bij vragen?



Omkleedruimtes

Net als bij de sanitaire voorzieningen kunnen omkleedruimtes voor trans en/of intersekse leerlingen onveilig aanvoelen. Er zijn verschillende oplossingen te bedenken die het voor leerlingen gemakkelijker maken om zich veilig om te kleden.

Voordat je mogelijke aanpassingen bespreekt, stel de volgende vraag aan de groep:

- Waar kan een leerling een gesprek aanvragen over omkleedruimtes? En hoe duidelijk is het voor leerlingen dat deze persoon er ook is om over trans en/of intersekse gerelateerde onderwerpen te praten?

(Instructie voor de begeleider: Als blijkt dat er geen vertrouwenspersoon is, laat de werkgroep hier kort over nadenken of dit anders kan, en agendeer het op een later moment. De hoofdfocus van deze bijeenkomst gaat immers over de voorzieningen.)

Niet alle trans en/of intersekse leerlingen hebben dezelfde noden. Maatwerk en het voeren van gesprekken zijn daarom noodzakelijk. Sommige leerlingen willen het liefst in hun vertrouwde omkleedruimte blijven waar ze de leerlingen kennen. Dit is echter niet altijd het geval.

Bespreek de volgende vragen met de groep:

- Wat is het huidige beleid rond omkleedruimtes op school?
- Hoe ziet men nu toe op de veiligheid in omkleedruimtes voor alle leerlingen? Is deze aanpak effectief? Zijn er verbeteringen nodig?
- Is er de mogelijkheid om een genderneutrale omkleedruimte in te richten?
- Welke aanpassingen kunnen wij als school doorvoeren?
- Welke mogelijke hindernissen zijn er?
- Hoe kunnen we mogelijke hindernissen wegnemen?
- Hoe communiceren we deze veranderingen binnen het schoolteam en waar kan men terecht bij vragen?

Kleding

Het is logisch dat veel transgender jongeren zich op school graag kleden overeenkomstig hun genderidentiteit. Kledij is immers een van de manieren waarop we onze identiteit het duidelijkst kunnen uiten.

Voordat je mogelijke aanpassingen bespreekt, stel de volgende vraag aan de groep:



- ☁️ Waar kan een leerling een gesprek aanvragen over kleding? En hoe duidelijk is het voor leerlingen dat deze persoon er ook is om over trans en/of intersekse gerelateerde onderwerpen te praten?

(Instructie voor de begeleider: Als blijkt dat er geen vertrouwenspersoon is. Laat hen hier dan kort over nadenken of dit anders kan, en agendeer het op een later moment. De hoofdfocus van deze bijeenkomst gaat immers over de voorzieningen.)

Besprek daarna de volgende vragen:

- ☁️ Wat is het huidige beleid rond kleding op school?
- ☁️ Zijn er verschillende regels rond kleding bij jongens en meisjes? Zo ja, is het mogelijk om deze verschillen te schrappen?
- ☁️ Welke aanpassingen kan de school doorvoeren?
- ☁️ Welke mogelijke hindernissen zijn er?
- ☁️ Hoe kunnen we mogelijke hindernissen wegnemen?
- ☁️ Hoe communiceren we deze veranderingen binnen het schoolteam en waar kan men terecht bij vragen?

Meerdaagse schooluitstappen

In sommige scholen zijn meerdaagse schooluitstappen een belangrijk onderdeel van het curriculum. Als de slaapkamers ingedeeld worden op basis van geslacht, dan kan dat voor trans en/of intersekse leerlingen een drempel vormen om deel te nemen aan deze activiteiten.

Voordat je mogelijke aanpassingen bespreekt, stel de volgende vraag aan de groep:

- ☁️ Waar kan een leerling een gesprek aanvragen over meerdaagse schooluitstappen? En hoe duidelijk is het voor leerlingen dat deze persoon er ook is om over trans en/of intersekse gerelateerde onderwerpen te praten?

(Instructie voor de begeleider: Als blijkt dat er geen vertrouwenspersoon is. Laat hen hier dan kort over nadenken of dit anders kan, en agendeer het op een later moment. De hoofdfocus van deze bijeenkomst gaat immers over de voorzieningen.)

Besprek daarna de volgende vragen:

- ☁️ Wat is het huidige beleid rond meerdaagse schooluitstappen?
- ☁️ Hoe ziet men nu toe op de veiligheid in de slaapruidtes tijdens meerdaagse schooluitstappen? Is deze aanpak effectief?



- ☁ Welke andere opdelingen zijn er mogelijk buiten de opdeling op basis van geslacht (bijvoorbeeld: vriendengroepjes, vragen waar leerlingen zich veilig voelen, klassen enz.)?
- ☁ Welke aanpassingen kan de school doorvoeren?
- ☁ Welke mogelijke hindernissen zijn er?
- ☁ Hoe kunnen we mogelijke hindernissen wegnemen?
- ☁ Hoe communiceren we deze veranderingen binnen het schoolteam en waar kan men terecht bij vragen?

Ter afsluiting

Stel de volgende vragen om de vergadering af te ronden:

- ☁ Hebben we een duidelijk beeld gekregen welke aanpassingen we kunnen doorvoeren en welke niet?
- ☁ Is er voldoende kennis in huis om de veranderingen door te voeren? Zo niet, waar kunnen we die kennis opdoen?
- ☁ Welke afspraken maken we over wie de eventuele aanpassingen zal doorvoeren?
- ☁ Wanneer koppelen we terug?

